

F. t. l. vedr. social service m.v.

skal være anbragt uden for hjemmet uden samtykke, selv om betingelserne for tvangsmæssig anbringelse i lovens § 42 ikke er opfyldt.

Forslaget tilsigter en beskyttelse af barnet eller den unge i de - forholdsvist få - situationer, hvor barnet eller den unge efter længere tids anbringelse uden for hjemmet har fået så nære relationer og tilknytning til anbringelsesstedet, at en hjemgivelse vil være til skade for barnets eller den unges sundhed eller udvikling. Kravet om, at der skal være tale om længere tids anbringelse uden for hjemmet, indebærer, at bestemmelsen i almindelighed kun vil kunne anvendes, hvis barnet eller den unge har været i det samme anbringelsessted i 5-6 år.

De nære relationer og tilknytning til anbringelsesstedet vil være en kombination af barnets eller den unges relationer til såvel personer i anbringelsesstedet, som til personer i barnets eller den unges nære anbringelsesmiljø og til anbringelsesstedet og dets omgivelser. Det er ikke tanken, at kommunen skal vurdere, om forældrene er lige så egnede som anbringelsesstedet, fx plejeforældre, til at have barnet eller den unge boende. Det er alene barnets eller den unges nære relationer og behov, der skal lægges vægt på. Eventuelle behov, som personerne i anbringelsesstedet måtte have, kan ikke tillægges vægt i denne sammenhæng.

Den foreslåede bestemmelse kan finde anvendelse, hvad enten barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet oprindelig er sket som en frivillig anbringelse eller en tvangsanbringelse efter lovens § 42, men den foreslåede bestemmelse omfatter kun situationer, hvor betingelserne i § 42 for anbringelse uden samtykke ikke er opfyldt. Hvis betingelserne for en anbringelse uden samtykke er til stede, er det § 42, der anvendes.

For unge, der er fyldt 15 år, finder den nye bestemmelse kun anvendelse, hvis den unge erklærer sig enig i anbringelsen. Dette skal ses på baggrund af, at grundlaget for en anbringelse uden samtykke, jf. § 42, ikke er til stede, og at unge, der er fyldt 15 år, har selvstændig partsstatus i anbringelsessager. Da betingelserne i § 42 ikke er opfyldt, og da den fortsatte anbringelse i høj grad vil hvile på den unges tilknytning til anbringelsesstedet, er det afgørende, at den unge selv ønsker anbringelsen opretholdt.

For børn og unge under 15 år forudsættes det, at barnet høres, og at dets synspunkter tillægges vægt.

4.4.4. Ændring af anbringelsessted uden samtykke

Det er kommunen, der efter servicelovens § 55, stk. 1, træffer afgørelse om valg af anbringelsessted i overensstemmelse med planen for det enkelte barn el-

ler den enkelte unge. Det gælder både typen af anbringelsesstedet og det konkrete valg. Kommunens afgørelse om valg mellem forskellige typer af anbringelsessteder kan indbringes for det sociale nævn.

De gældende regler i lovens § 55, stk. 2, stiller dog særlige krav, når en kommune ønsker at gennemføre en ændring af anbringelsessted, og forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, ikke er enige i denne ændring.

I disse situationer er det en betingelse for at ændringen kan gennemføres, at børn og unge-udvalget træffer afgørelse om, at betingelserne for en tvangsanbringelse er eller fortsat er opfyldt. Det gælder uanset, om anbringelsen hidtil har været frivillig eller tidligere er besluttet af børn og unge-udvalget efter lovens § 42. Børn og unge-udvalget tager alene stilling til anbringelsesgrundlaget og ikke til kommunens valg af anbringelsessted.

Kravet om at børn og unge-udvalget skal tage stilling til anbringelsesgrundlaget er begrundet i, at en afgørelse om ændring af anbringelsessted ofte af forældrene vil føles som en meget indgribende afgørelse. Der skal derfor være mulighed for domstolsprøvelse i sager om ændring af anbringelsesstedet for børn, der er anbragt uden for hjemmet. Dette princip er fastslået af Højesteret i en dom fra 1989 (U1989.928). I dommen henvises til de forpligtelser, som følger af internationale konventioner.

I nogle situationer kan de gældende regler imidlertid føre til unødigt procesførelse til ulempe for såvel børn og forældre som for de involverede myndigheder.

Det drejer sig om situationer, hvor forældremyndighedsindehaveren og den unge ikke er enig i kommunens hensigter om at ændre anbringelsesstedet - fx fra døgninstitution til plejefamilie - uden at de i den forbindelse ønsker selve *anbringelsesgrundlaget* prøvet, måske fordi familien - på trods af, at der er tale om en tvangsanbringelse - er klar over behovet for fortsat anbringelse af barnet eller fordi en sag herom netop er endelig afgjort.

Det foreslås derfor, at der indføres en regel om, at hvis forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, giver samtykke til, at der ikke skal træffes fornyet afgørelse om anbringelsesgrundlaget efter § 42 i forbindelse med en ændring af anbringelsesstedet, kan kommunen ændre anbringelsesstedet uden at der træffes afgørelse efter § 42.

Da det er helt afgørende ikke i øvrigt at ændre det almindelige princip om prøvelse af anbringelsesgrundlaget i børn og unge-udvalget med anke til Ankestyrelsen og landsretten som betingelse for ændring